

Kassér mere kød

Det kan være en god ide at kassere mere kød, når du forlægger vildt skudt med riffel. Det konkluderer en række udenlandske undersøgelser.

Tekst: Kim Lykke Jensen, Danmarks Jægerforbund. Foto: Svenska Jägareförbundet & Statens Veterinärmedicinska Anstalt og Niels Søndergaard, Danmarks Jægerforbund

DE DANSKE JÆGERES blypåvirkning er blevet minimeret, siden vi begyndte at bruge stålhagl. Men faren for blyforgiftning er ikke blevet elimineret af den grund. Man risikerer nemlig stadig at indtage det giftige tungmetall, når man spiser hjortevildt skudt med riffel. Ganske vist i mindre mængder, men alligevel nok til, at man flere steder i udlandet anbefaler at kassere kødet, der sidder tæt på sårkanalen, da dette ofte vil indeholde små blyfragmenter.

At bly er usundt er indiskutabelt. Især er det problematisk for gravide og børn. Men også for voksne kan en regelmæssig blypåvirkning medføre nyreproblemer, forhøjet blodtryk og på sigt skade nervesystemet.

Svenske anbefalinger

Den mest grundige undersøgelse om emnet er blevet udarbejdet i Sverige af Swedish University of Agricultural Sciences. Det har fået den svenske fødevarestyrelse og det svenske jægerforbund til at anbefale, at man bortskærer og kasserer alt synligt skudpåvirket kød og herefter mindst 10 cm rundt om skudkanalen. I Norges Jæger- og Fiskerforbund har man i efteråret fulgt trop og anbefaler nu den samme fremgangsmåde som i Sverige. Denne metode sikrer, at langt størstedelen af blyet i vildtkroppen bliver fjernet, men dog ikke helt elimineret.

– Vores resultater stemmer overens med konklusioner fra USA, Norge, Polen og Tyskland. Jeg synes, at vores anbefaling er en god og pragmatisk metode til at fjerne blyfragmenterne fra vildtkødet, siger Fredrik Widemo, som er forskningsansvarlig ved det svenske jægerforbund.

Hvis man vil undgå blyfragmenter på tallerkenen, kan det være en god ide at følge de svenske anbefalinger om at skære rent rundt om sårkanalen eller skifte til de blyfrie alternativer. Foto: Niels Søndergaard.

Skuddets placering har også en del at skulle have sagt. Jo hårdere modstand kuglen møder, desto flere fragmenter spredes selvsagt til kødet.

– Når jeg skyder til stillestående dyr, forsøger jeg selv at ramme bagboven for at undgå, at der spredes alt for mange fragmenter. Dernæst bortskærer jeg naturligvis alt kød, der har taget skade af skuddet, samt yderligere 10 cm i radius, fortæller Fredrik Widemo.

Blyfrie alternativer

Tidligere mente man, at mængden af blyfragmenter var størst, når man anvendte projektiler med enten blyspids eller skjult blyspids, og markant mindre, når man brugte kugler, hvor blykernen er fastgjort til kappen (bonded). De nyeste studier viser imidlertid, at forskellen ikke er signifikant.

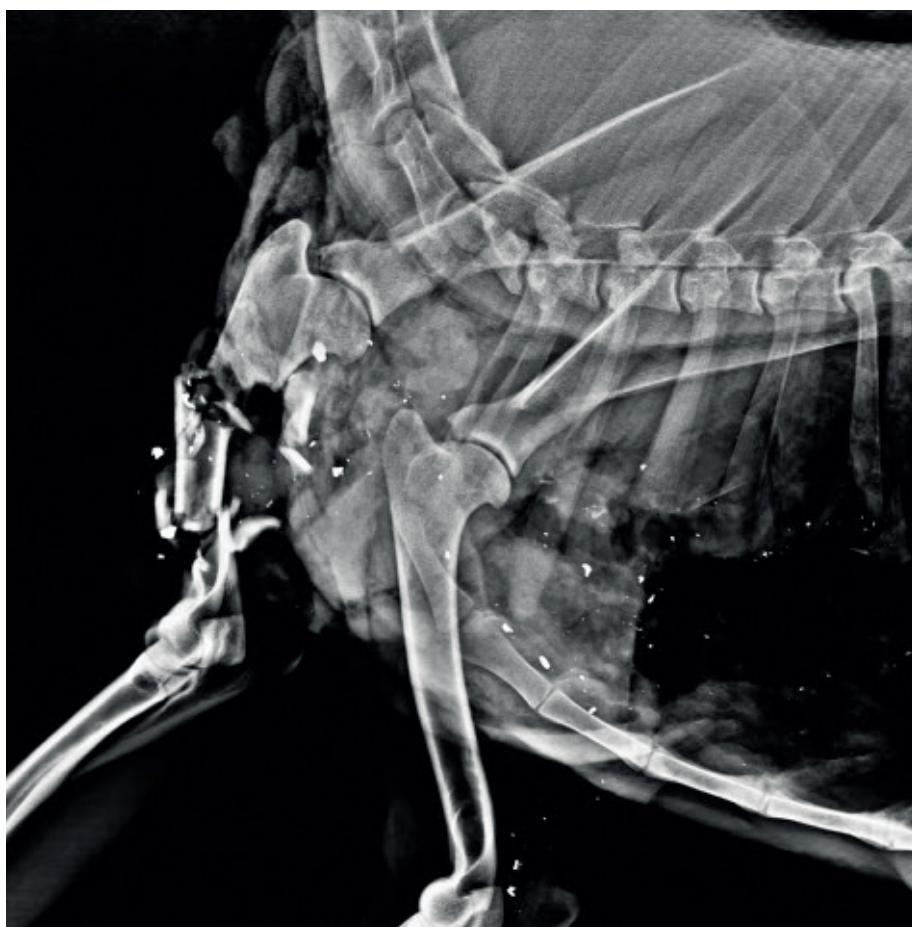
Hvis man helt vil undgå blypåvirkning, bør man derfor skifte til de blyfrie alternativer, der efterhånden produceres i et bredt udvalg, som ifølge sagkundskaben ikke adskiller sig nævneværdigt i effekt fra de blyholdige kugler. Der er dog nogle udfordringer i forhold til blandt andet balistikken i de små riffelkalibre og i forhold til langdistanceskydning.

– Omfattende studier fra Tyskland og Danmark viser, at der ikke er forskel på flugtafstandene, og jægerne er overvejende lige så tilfredse med blyfrie alternativer på normale skudhold. Blyfrie kugler kræver højere hastighed for at ekspandere i forhold til de bløde blykugler. Det gør, at de er mindre anvendelige på meget lange skudhold – det samme gør sig i øvrigt gældende i forhold til en del af de hårde blykugler, der anvendes i dag, pointerer Fredrik Widemo.

I både Tyskland og Nordamerika er der stor tradition for at anvende blyfrie projektiler.

Det kan derfor give god mening, at man følger de svenske anbefalinger i forhold til at skære rent eller skifter den blyholdige ammunition ud med de blyfrie alternativer.

klj@jaegerne.dk

Disse røntgenbilleder taler deres tydelige sprog. De lyse partier er blyfragmenter. Det øverste billede er et vildsvin. Det nederste billede er et rådyr. Foto: Svenska Jägareförbundet og Statens Veterinärmedicinska Anstalt.